

Lehdistötiedote

Julkaistavaksi keskiviikkona 22.9.2004 klo 14.30 jälkeen

Medix-palkinto 2004

Läpimurto imusuonitutkimuksen alueella sai Medix -palkinnon 10.000 €

Palkinnon lahjoittaja on Oy Medix Ab. Yhtiön omistavat Minervasäätiö, Folkhälsanin Tutkimussäätiö ja Liv och Hälsa r.f.. Medix-yhtiöihin kuuluu johtava yksityinen kliininen keskuslaboratorio, lääkäriasema sekä maailmanlaajuisesti monoklonaalaisia vasta-aineita ja diagnostisia testejä vievä Oy Medix Biochemica Ab. Helsingin yliopisto luovuttaa palkinnon Biotieteenpäivien yhteydessä. Vuoden 2004 palkinto myönnettiin Suomen Akatemian tutkijatohtori **Marika Kärkkäiselle** yhdessä Helsingin yliopistossa toimivan ryhmän kanssa.

Medix-palkinnon saanut ryhmä on tehnyt urauurtavan lääketieteellisen tutkimuksen imusuonten kehityksestä. Aiemmin vähän tutkittujen imusuonten muodostumisesta ja niiden osallistumisesta erilaisiin sairauksiin on saatu uutta tietoa, jonka uskotaan johtavan tulevaisuudessa myös uusien hoitokeinojen kehittämiseen.

Imusuonilla on tärkeä tehtävä elimistön nestetasapainon ylläpitämisessä. Imusuonia pitkin neste kulkeutuu imusolmukkeisiin, joissa tunnistetaan imunesteessä tai sen valkosoluissa olevat elimistölle vieraat tekijät kuten bakteerien tai virusten osat ja tuotetaan niille vasta-aineita. Imusuonisto on siis tärkeä järjestelmä elimistön puolustusmekanismien kannalta. Toisaalta myös syöpäkasvaimet leviävät usein imuteitä pitkin, ja imusuonilla onkin tärkeä merkitys monien sairauksien synnyssä.

Imusuonten kehityksen ja säätelyn mekanismeja on alettu ymmärtää vasta viime vuosina, kun on tunnistettu niihin vaikuttavia molekyylejä. Yksi tällainen molekyyli on VEGF-C-kasvutekijä. Medix-palkinnon saanut tutkimusryhmä selvitti työssään mekanismin, jolla VEGF-C vaikuttaa imusuoniston kehittymiseen sikiönkehityksen aikana. Lisäksi he osoittivat että liian vähäinen VEGF-C:n määrä voi johtaa synnynnäiseen kudosturvotukseen eli lymfödeemaan.

Medix-palkinnon voittanut työ on tehty Biomedicumissa toimivassa Molekyyli- ja Syöpäbiologian laboratoriossa yhteistyössä eräiden muiden Helsingin Yliopiston ja ulkomaisten tutkijoiden kanssa. Tutkimuksen tärkeimpinä ansioina voidaan pitää sitä, että se tuo uutta perusbiologista tietoa imusuonten kehittymismekanismeista sekä yhdistää VEGF-C-kasvutekijän erilaisiin patologistiin tiloihin. Ryhmän tuloksia voidaan soveltaa kehitettäessä uusia hoitomuotoja esimerkiksi etäpesäkkeiden tai eri syistä johtuvan kudosturvotuksen hoitoon.

Marika J Kärkkäinen, Paula Haiko, Kirsi Sainio, Juha Partanen, Jussi Taipale, Tatiana V Petrova, Mikael Jeltsch, David G Jackson, Marja Talikka, Heikki Rauvala, Christer Betsholtz & Kari Alitalo: **Vascular endothelial growth factor C is required for sprouting of the first lymphatic vessels from embryonic veins.** Nature Immunology, advanced online publication 23 November 2003; doi 10.1038/ni1013.

Lisätietoja: Kari.Alitalo@Helsinki.Fi, Marika.Karkkainen@Helsinki.Fi (lomalla 4.-21.9),
sekä pamela.edgren@medix.fi (Oy Medix AB)

Tiedoksi:

Maj-Lis Tanner, Suomen Akatemian viestintäjohtaja, maj-lis.tanner@aka.fi

Terttu Nurro, Helsingin yliopiston lehdistöpäällikkö, Terttu.Nurro@Helsinki.Fi

Minna Meriläinen, Helsingin yliopiston tiedottaja, Minna.Merilainen@helsinki.fi

Kirsi Varmo, viestintäkoordinaattori, Biomedicum, Kirsi.Varmo@helsinki.fi

Päivi Lehtinen, tiedottaja, Meilahden kampus, paivi.m.lehtinen@helsinki.fi